

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1997

Asiat: Irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskevat oikaisuvaatimukset

Päätökset, joihin haetaan oikaisua:

Läntisen Maanpuolustusalueen esikunnan 3.12.1996 tekemä päätös pidättää A virantoimituksesta ja 22.1.1997 tekemä päätös, jolla A on irtisanottu ja pidätetty virantoimituksesta.

Oikaisuvaatimukset:

A on vaatinut 3.12.1996 tehdyn päätöksen osalta ensisijaisesti virantoimituksesta pidättämisen kumoamista, toissijaisesti palkan maksamista toistaiseksi käräjäoikeuden päätöksen lainvoimaiseksi tulon saakka tai kolmassijaisesti että vähintään puolet virkapalkasta määrätään maksettavaksi virastapidättämisen ajalta. Tammikuun 22. päivänä 1997 tehdyn päätöksen osalta hän on vaatinut päätöksen kumoamista.

Asioiden käsittely:

Läntisen Maanpuolustusalueen esikunta on antanut asioista vastineet ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu:

Perustelut:

A on päätöksellä 3.12.1996 pidätetty virantoimituksesta rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi sekä päätöksellä 22.1.1997 soveltumattomana tehtäväänsä. Päätöksellä 22.1.1997 A:n virkasuhde on lisäksi irtisanottu, koska hän oli syyllistynyt vakaviin rikoksiin ja siten rikkonut virkamiehen velvollisuutta käyttäytyä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain (750/94) 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Lainkohdan 3 momentin mukaan irtisanominen on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut viranomaisen tietoon. Mainitun lain 14 §:n säännös velvoittaa virkamiehen suorittamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä sekä noudattamaan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Lainkohdan toisen momentin säännöksen mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtävänsä. Mainitun säännöksen 4 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtävänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa.

Selvitys tapahtumista

Porin kärjäoikeus on 17.12.1996 tuominnut A:n 29.9.1996 tapahtuneesta pahoinpitelystä ja törkeästä kuolemantuottamuksesta ehdolliseen vankeusrangaistukseen koetusajan päättyessä 17.6.1999.

Päätöksiä irtisanomisesta ja virantoimituksesta pidättämisistä on lisäksi perusteltu viittaamalla Turun hovioikeuden 22.11.1993 antamaan päätökseen, jolla A on tuomittu yksin teoin tehdystä kotirauhan rikkomisesta ja pahoinpitelystä ehdolliseen vankeusrangaistukseen.

Vaatiessaan päätöksiä sekä irtisanomisesta että virantoimituksesta pidättämisistä kumottavaksi A on muun ohella kertonut valittaneensa Porin kärjäoikeuden tuomiosta 17.12.1996 ja katsovansa, ettei sen paremmin virantoimituksesta pidättämistä kuin irtisanomistakaan tule toimittaa ennen hovioikeuden päätöksen saamista.

Oikeudellista arviointia

Mitä ensin tulee kärjäoikeuden tuomiosta tehdyn valituksen merkitykseen tässä asiassa virkamieslautakunta toteaa, että enempää irtisanomisessa kuin virantoimituksesta pidättämisessäkään ei ole kysymys A:n menettelyn rikosoikeudellisesta arvioinnista. Syytejutun yhteydessä on kuitenkin kuultu todistajia ja tuomio sisältää lainvoimaa vailla olevanakin siten aineistoa, jonka perusteella on verrattavissa A:n menettelyä hänen virkavelvollisuuksiinsa.

Ottaen vielä huomioon valtion virkamieslain 55 §:n 1 momentin asettama velvollisuus virkamieslautakunnalle käsitellä nyt esilläolevan laatuiset asiat kiireellisenä on virkamieslautakunta ottanut asian ratkaistavakseen, vaikka edellä mainittu rikostuomio ei ole lainvoimainen.

A on tehnyt oikaisuvaatimuksen sekä päätöksestä 3.12.1996, jolla hänet on

pidätetty virantoimituksesta, että päätöksestä 22.1.1997, jolla hänet on irtisanottu ja pidätetty virantoimituksesta. Asiayhteyden perusteella virkamieslautakunta on päättänyt käsitellä molemmat oikaisuvaatimukset samanaikaisesti.

Tutkiessaan asian virkamieslautakunta toteaa aluksi A:n olevan sellaisessa virka-asemassa, joka asettaa velvollisuuden käyttäytyä aseman ja tehtävien edellyttämällä tavalla myös vapaa-aikana. A ei ole tuomion tarkoittamissa teoissaan osoittanut sellaista harkintaa ja käytöksensä hallintaa, jota häneltä sotilaana on voitu edellyttää. A:n on tullut itsensäkin ymmärtää, että hänen käytöksensä on ollut ristiriidassa häneltä sotilaana edellytettävien velvollisuuksien kanssa.

Kerrotun perusteella päätökselle 22.1.1997, jolla A:n virkasuhde on irtisanottu ja hänet on pidätetty virantoimituksesta siihen soveltumattomana, on hyväksyttävät syyt.

Mitä tulee virantoimituksesta pidättämiseen päätöksellä 3.12.1996 rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi on A:n menettelyllä perustellusti voitu arvioida olevan vaikutusta hänen edellytyksiinsä hoitaa tehtäväänsä. Päätös täyttää näin ollen valtion virkamieslain asettamat edellytykset virantoimituksesta pidättämiselle.

Palkkavaatimusten käsittely ei kuulu virkamieslautakunnan toimivaltaan.

Päätös:

Palkkavaatimukset jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimukset hylätään.

Sovelletut lainkohdat:

Valtion virkamieslain 14 §, 25 §:n 2 momentti, 40 §:n 2 momentin 1 ja 4 kohta, 53 § ja 54 §.

Muutoksenhaku:

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen, ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Kallio sekä jäsenet Kulla, Paavilainen, Hyvönen, A. Nieminen, M. Nieminen, Sipiläinen ja Salo.